

SAMRÅDSHANDLING

Detaljplan för
del av Forsa 46:5 m.fl., cirkulationsplatser vid
Domnarvsvallen
inom Forssa i Borlänge kommun, Dalarnas län

Upprättad i mars 2023

Planbeskrivning

INNEHÅLL

Introduktion	4
Vad är en detaljplan?	4
Detaljplaneprocessen.....	4
Ärendeinformation.....	4
Tidplan	5
Digital funktionalitet.....	5
Detaljplanens syfte.....	6
Beskrivning av detaljplanen	7
Övergripande	7
Plandata	7
Genomförandet	7
Allmän plats.....	7
Huvudmannaskap	8
Befintligt	8
Medverkande tjänstepersoner	9
Motiv till detaljplanens regleringar	10
Motiv till reglering	10
Genomförandefrågor.....	11
Mark- och utrymmesförvärv	11
Skyldighet inlösen, huvudman	11
Fastighetsrättsliga frågor.....	11
Förändrad fastighetsindelning.....	11
Tekniska frågor	11
Tekniska åtgärder.....	11
Utbyggnad allmän plats	12
Ekonomiska frågor	12
Planekonomisk bedömning.....	12
Drift allmänplats	12
Gatukostnader	12
Organisatoriska frågor.....	12
Tidplan	12
Prövning enligt annan lagstiftning	12
Åtgärder utanför planområdet.....	12
Planeringsunderlag	13
Kommunala.....	13
Utredningar	13
Planeringsförutsättningar	14
Kommunala.....	14
Detaljplan.....	14

Översiktsplan	14
Fördjupad översiktsplan för Borlänge tätort	14
Riksintressen.....	14
Totalförsvar	14
Miljö	14
Naturvårdsarter	14
Hälsa och säkerhet	15
Risk för olyckor.....	15
Räddningstjänsten	15
Kulturmiljö	15
Fornlämningar.....	15
Fysisk miljö.....	15
Sociala förutsättningar	16
Trafik	16
Konsekvenser	17
Fastigheter och rättigheter	17
Miljö	17
Natur	17
Ställningstagande 4 kap. 33 b § plan- och bygglagen (2010:900).....	17
Dagvatten.....	17
Miljökvalitetsnormer	17
Hälsa och säkerhet	17
Beräkning av omgivningsbuller	17
Översvämning	18
Olyckor	18
Sociala konsekvenser	18
Riksintressen.....	18
Totalförsvar	18
Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken	18
Trafik	18
Motortrafik.....	18
Gång- och cykeltrafik	18

INTRODUKTION

Vad är en detaljplan?

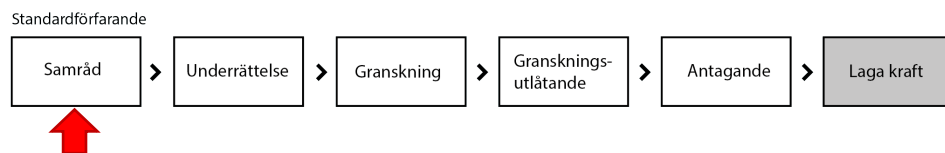
Med en detaljplan får kommunen reglera användningen av mark- och vattenområden och hur exploatering får ske när det gäller b.la. volym, placering och gestaltning. I framtagandet av en detaljplan prövar kommunen om ett område är lämpligt för tilltänkt markanvändning t.ex. bostäder, verksamheter och infrastruktur. Förutsättningar och konsekvenser beskrivs och bedöms. Detaljplanen redovisar allmänna platser, kvartersmark och vattenområden och gränserna för dessa. I plan- och bygglagen (PBL) finns bestämmelser om i vilka situationer en detaljplan ska göras. Det är bara kommunen som kan besluta om att ta fram och anta en detaljplan. Det är också kommunen som tolkar de detaljplaner som finns.

Detaljplanens omfattning, markanvändning och bestämmelser som styr exploateringen redovisas på en detaljplanekarta. Till detaljplanekartan hör en planbeskrivning (denna handling), som förklarar planens syfte och innehåll.

Plankartan är juridiskt bindande medan planbeskrivningen ska öka förståelsen av plankartan. Detaljplanen gäller tills den antingen upphävs, ändras eller ersätts av en ny detaljplan.

Detaljplaneprocessen

Detaljplanen för del av Forsa 46:5 m.fl., cirkulationsplatser vid Domnarvsvallen handläggs med standardförfarande enligt Plan- och bygglagen (2010:900) 5 kap. Planförslaget antas av Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Samråd och granskning omfattar sakägare, boende, myndigheter och övriga som bedöms ha väsentligt intresse av planen.

Standardförfarande enligt PBL 2010:900 5 kap. Den här detaljplanen är i samrådsskedet.

Ärendeinformation

Kommun: Borlänge kommun

Detaljplanens namn: Detaljplan för Forsa 46:5 m.fl., cirkulationsplatser vid Domnarvsvallen

Plannummer: 650

Diarienummer: BK 2022/965

Beslut om planuppdrag: Samhällsbyggnadsnämnden 31 augusti 2022, § 102

Beslut om antagande: -

Laga kraft: -

Tidplan

Preliminär tidplan för planprocessen:

Samråd april 2023

Granskning juli 2023

Antagande oktober 2023

Digital funktionalitet

I plan- och byggförordningen (2011:338) anges att detaljplaner och planbeskrivningar ska utformas så att uppgifterna i dem kan tillgängliggöras och behandlas digitalt. Detta gäller alla detaljplaner och planbeskrivningar som har påbörjats efter 31 december 2021.

Plankartan i aktuell detaljplan har utformats enligt Boverkets föreskrifter om detaljplan (BFS 2020:5), Boverkets allmänna råd om redovisning av reglering i detaljplan (BFS 2020:6), Boverkets planbestämmelsekatalog 2021-10-14 och den nationella specifikationen för detaljplan från Lantmäteriet.

Planbeskrivningen i aktuell detaljplan har utformats enligt bilagan till Boverkets föreskrifter och allmänna råd om planbeskrivning (BFS 2020:8).

DETALJPLANENS SYFTE

Syftet med detaljplanen är att inom planområdet skapa förutsättningar för att bygga om de två signalreglerade (trafikljus) korsningarna längs Kvarnsvedsvägen vid Domnarvsullen till cirkulationsplatser. Planen ska säkerställa att naturvärden och viktiga bullerdämpande funktioner på platsen bibehålls.

BESKRIVNING AV DETALJPLANEN

Övergripande

De två korsningarna Kvarnsvedsvägen/Stenhålgatan och Kvarnsvedsvägen/Röda vägen är i behov av underhåll. En genomförd trafikflödesanalys visar på förbättrade flöden om de två korsningar, som ligger cirka 100 meter från varandra, byggs om till cirkulationsplatser (rondeller).

Åtgärden prövas i detaljplaneprocessen och bedöms vara i linje med översiktsplanens intentioner.

Ombyggnationen får som följd att gång- och cykelbanorna kring korsningarna behöver få förändrade dragningar. Delar av Domnarvsvallens fastighet kommer övergå till vägområde då cirkulationsplatserna har ett större ytbehov än de två befintliga korsningarna.

Plandata

Planområdet berör delar av stamfastigheten Forsa 46:5 och delar av Domnarvsvallens (numer Borlänge Energi Arena) fastighet Utanfors 1.

Planområdet avgränsas i grova drag av den förprojekterade vägombyggnaden och i vissa fall inkluderas oberoende områden till förmån för att få plangränsen att gå i fastighetsgräns.

Planområdet är ca 1,8 hektar (18 450 kvm).

Genomförandet

Genomförandetiden för detaljplanen är 5 år från den dag detaljplanen vinner laga kraft.

Innan genomförandetiden gått ut får detaljplanen i regel inte ändras, ersättas eller upphävas mot berörda fastighetsägares vilja. Under genomförandetiden får planen dock ändras mot berörda fastighetsägares vilja om det är av stor allmän vikt eller av nya förhållanden av stor vikt som inte kunde förutses vid planläggning (PBL kap 4 § 39).

Ändras eller upphävs planen under genomförandetiden har fastighetsägaren rätt till ersättning från kommunen för den skada det medför. Efter genomförandetidens slut fortsätter detaljplanen med dess rättigheter att gälla men ändras eller upphävs planen finns ingen rätt till ersättning för de rättigheter som går förlorade. (PBL kap 14 § 9.)

Allmän plats

Två nya cirkulationsmöjliggörs genom denna detaljplan. Dessa två ämnar att ersätta de signalreglerade korsningarna som idag finns på platsen.

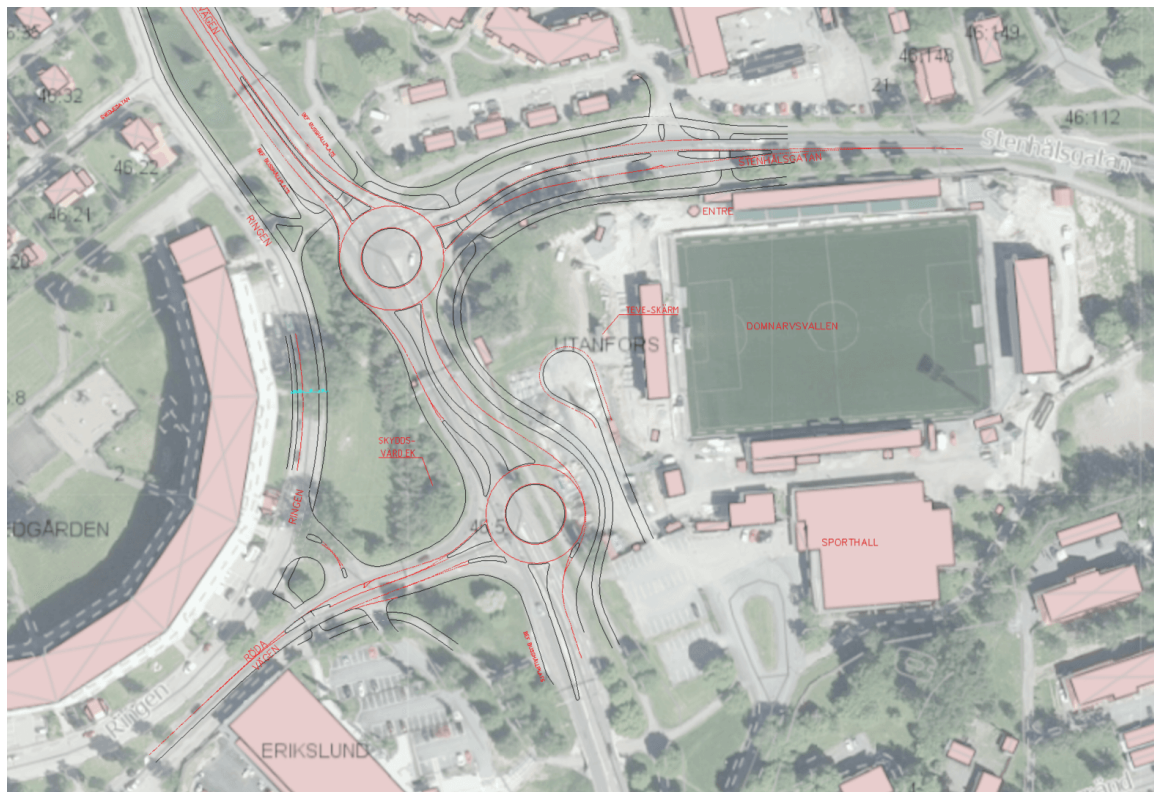
Den norra cirkulationsplatsen, korsningen Kvarnsvedsvägen/Stenhålgatan, placeras så att den inryms inom den kommunala stamfastigheten Forsa 46:5. Placeringen innebär att den parkremsa som ligger mellan korsningen och byggnaden Ringen delvis behöver tas i anspråk då cirkulationsplatsen som anläggs är mer ytkrävande än den signalreglerade korsningen.

Den södra cirkulationsplatsen har placerats utifrån hänsyn till en värdefull ek som står vid korsningen idag. För att minimera skadan på ekens livsmiljö placeras därför den södra

cirkulationsplatsen i ett östligt läge och tar av den anledningen delar av Domnarvsvallens fastighet i anspråk. Idrottsområdets staket och uppställningsytan strax innanför behöver då flyttas. Ytan som berörs används inte för idrott i dagsläget och planeras heller inte att iordningställas som en idrottsyta i framtiden.

De omgivande gång- och cykelvägarna inklusive övergångsställena anpassas till den nya utformningen. De båda busshållplatserna *Hushagen* och *Forssa centrum* ligger kvar i sina nuvarande lägen. Busshållplatsen *Domnarvsvallen* kommer att utgå.

Gångtunneln mellan Erikslundsgymnasiet och Domnarvsvallens huvudentré behålls. Bullerskyddsvallarna mot Ringen bedöms kunna ligga kvar i sina nuvarande lägen.

Figur 1: Förprojektering av cirkulationsplatserna. Notera att vissa delar av projekteringen ligger utanför aktuellt planområde och planeras att genomföras med stöd av gällande detaljplan(er). (Sweco)

Huvudmannskap

För allmän plats är huvudmannskapet kommunalt.

Befintligt

Planområdet omfattar i huvudsak Kvarnsvedsvägen vilken utgör ett huvudstråk mellan Borlänge centrum och de norra stadsdelarna. Planområdet karakteriseras till fullo av den infrastrukturmiljön. Invid den södra korsningen står idag en ek som bedömts ha naturvärdesklassning 2 och kommer bevaras. Till öster löper Domnarvsvallens staket som kommer att behöva flyttas. Den befintliga bullervallen bevaras.

Medverkande tjänstepersoner

Detaljplanen har upprättats av Borlänge kommun genom plan- och markkontoret.

Medverkande tjänstemän är planchef, planarkitekt och mark- och exploateringsingenjör.

MOTIV TILL DETALJPLANENS REGLERINGAR

Motiv till reglering

Detaljplanen innehåller regleringar för att uppnå detaljplanens syfte. Enligt Boverkets förordning om planbeskrivning (2020:8) ska kommunen motivera varje enskild reglering och lagra motivet digitalt. Nedan följer en komplett lista på bestämmelser och deras motiv.

- VÄG

Stora delar av planområde planläggs för **väganvändning** i enlighet med planens syfte. Inom användningen medges även alléer, gång- och cykelvägar och planteringar i vägområdets närhet.

- SKYDD₁

Befintlig bullervall får planstöd då den fortsatt fyller en bullerdämpande funktion för fastigheten Vedgården 2 (byggnaden Ringen).

GENOMFÖRANDEFRÅGOR

Mark- och utrymmesförvärv

Borlänge kommun äger både stamfastigheten Forsa 46:5 och Utanfors 1 (Domnarvsvallen). I samband med detaljplanens genomförande kommer de berörda delarna av Utanfors 1 regleras till Forsa 46:5.

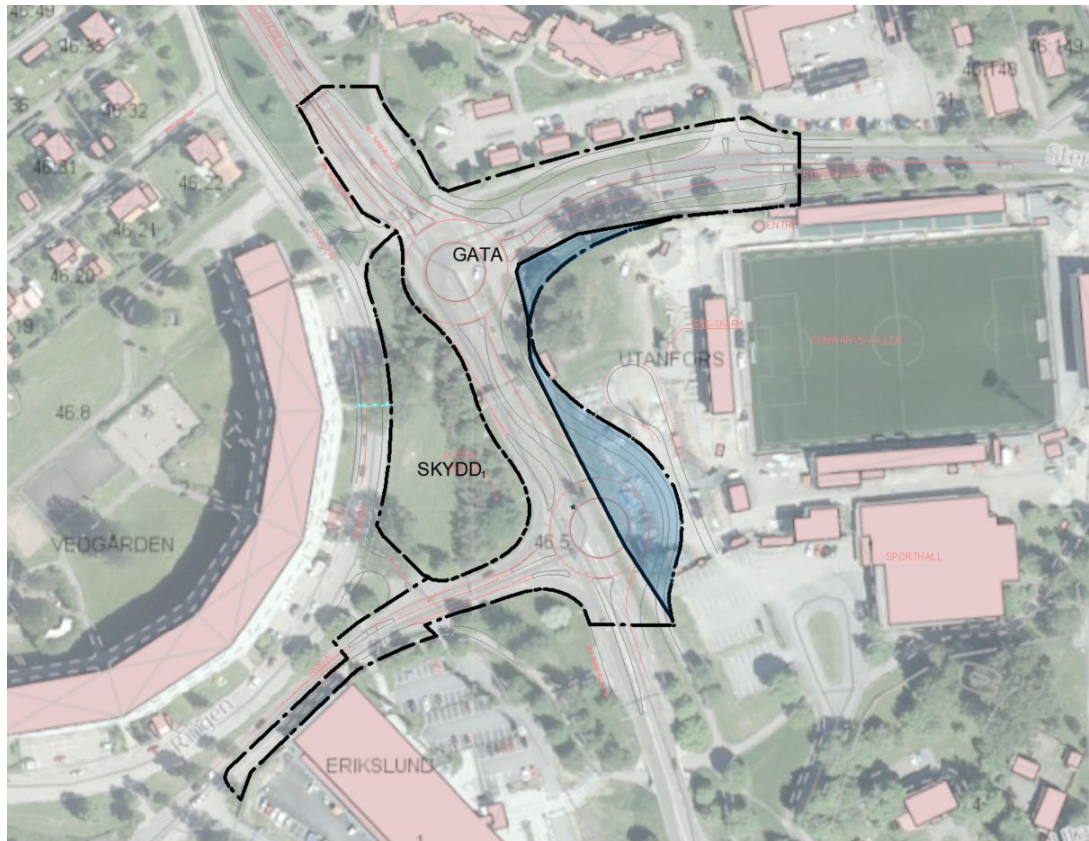
Skyldighet inlösen, huvudman

Huvudmannen är skyldig att inom detaljplanens genomförandetid iordningsställa allmän platsmark (hela detaljplanen) i enlighet med detaljplanen.

Fastighetsrättsliga frågor

När detaljplanen vunnit laga kraft kan fastighetsrättsliga åtgärder ske, vilket för den här detaljplanen innebär en fastighetsreglering mellan Forsa 46:5 och Utanfors 1.

Förändrad fastighetsindelning

Blåmarkerad är del av fastigheten Utanfors 1 som föreslås regleras till stamfastigheten Forsa 46:5 i samband med planens genomförande.

Tekniska frågor

Tekniska åtgärder

Vid detaljplanens genomförande måste befintliga bullervallar mellan Kvarnsvedsvägen och byggnaden Ringen bibehålla sin funktionalitet. Borlänge Energi, som ansvarar för

iordningställandet av allmän plats (hela detaljplanen), ansvarar även för att bullervallarnas funktion säkras under och efter genomförandet.

Utbyggnad allmän plats

Borlänge kommun är genom Borlänge Energi ansvarig för utbyggnaden av allmän platsmark och även ansvarig för iordningsställande av omkringliggande ytor, däribland uppförande av nytt staket och skalskydd tillhörande Domnarvsvallens fastighet som behöver flyttas i samband med justeringen av markanvändning/fastigheten.

Ekonomiska frågor

Planekonomisk bedömning

Samtliga kostnader för projektet tillfaller Borlänge kommun.

Drift allmänplats

Borlänge kommun är huvudman för all allmän plats inom planen och ansvarar genom Borlänge Energi för drift av den.

Gatukostnader

Borlänge kommun ansvarar för finansiering av vägutbyggnaden.

Organisatoriska frågor

Tidplan

Planens genomförande beräknas inledas våren 2024. Genomförandetiden är 5 år (60 månader) och räknas från när detaljplanen fått laga kraft – genomförandetiden ska inte likställas med ombyggnationens tidplan.

Prövning enligt annan lagstiftning

Dispens kan krävas för biotopskyddade alléer om planens genomförande innebär att träd behöver tas ner. En sådan prövning sker enligt Miljöbalken.

Åtgärder utanför planområdet

I samband med att detaljplanen genomförs kommer gång- och cykelvägar som ansluter till planområdet att flyttas/anläggas på nytt. Detta görs i enlighet med de befintliga detaljplanerna som angränsar till aktuellt planförslag.

PLANERINGSUNDERLAG

Kommunala

Detaljplan

Plan 242, Stadsplan för stadsäga 1967 m fl, norr om Stenhålgatan. Fastställd 21 december 1983. Fysiskt arkiv, Bygg- och kartkontoret

Plan 453, Detaljplan för del av Hushagen, Tjärnaskolan mm. Lagakraft 17 juni 2005. Fysiskt arkiv, Bygg- och kartkontoret

Grundkarta

I samrådsskedet används kommunens primärkarta, utdrag daterat 2 februari 2023. Digitalt diariesystem: Evolution dnr 2022/965

Översiktsplan

Översiktsplan för FalunBorlänge, antagen juni 2014, digitalt.

<https://www.falun.se/kampanjwebbar/oversiktsplan-falunborlange.html>

Fördjupad översiktsplan

Fördjupad översiktsplan för Borlänge tätort, beslutad 8 maj 2018, digitalt:

<https://www.borlange.se/fordjupad-oversiktsplan-borlange---antagande>

Utredningar

Naturinventering

Naturvärdesbedömning av ek. Juni 2022, Borlänge Energi. Digitalt diariesystem: Evolution 2022/965

Förprojektering

Förprojektering. Januari 2023, Sweco. Digitalt diariesystem: Evolution 2022/965

Trafikutredning

Trafikanalys. Maj 2022, Sweco. Digitalt diariesystem: Evolution 2022/965

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

Kommunala

Detaljplan

För området gäller idag plan 242 och plan 453, dessa föreskriver markanvändningar i enlighet med befintlig situation. Gatornas körbanor är planlagda som gata. Gatuträd, impedimentsytor och gång- och cykelvägar är planlagda som parkmark. Bullervallarna är till hälften planlagd som park (plan 242) och till hälften planlagd som skydd (plan 453). De delar av Domnarvsvallens fastighet som berörs är planlagd för Idrottsändamål och innehar en byggrätt om 1000 kvm byggnadsarea i en våning. Byggrätten är reglerad med exploateringstal.

Översiktsplan

Planförslaget strider inte mot översiktsplanen för FalunBorlänge. Planförslaget är i linje med översiktsplanens intention om att skapa tidseffektivare, och därmed, attraktivare kollektivtrafik.

Fördjupad översiktsplan för Borlänge tätort

Planförslaget strider inte mot den fördjupade översiktsplanen för Borlänge tätort. Planförslaget är i linje med den fördjupade översiktsplanens intention om att skapa tidseffektivare, och därmed, attraktivare kollektivtrafik.

Riksintressen

Totalförsvaret

Planområdet berörs av påverkansområde avseende Borlänge flygplats som är utpekad av Försvarmakten som riksintresse för totalförsvaret enligt 9§. Enligt Försvarmakten gäller att byggnadsverk som är upp till 45 meter höga inom sammanhållen bebyggelse, eller upp till 20 meter höga utanför sammanhållande bebyggelse, inte påverkar den militära luftfarten.

Planområdet berörs också av påverkansområde för en väderradarstation som är utpekad som riksintresse för totalförsvaret enligt 9§.

Miljö

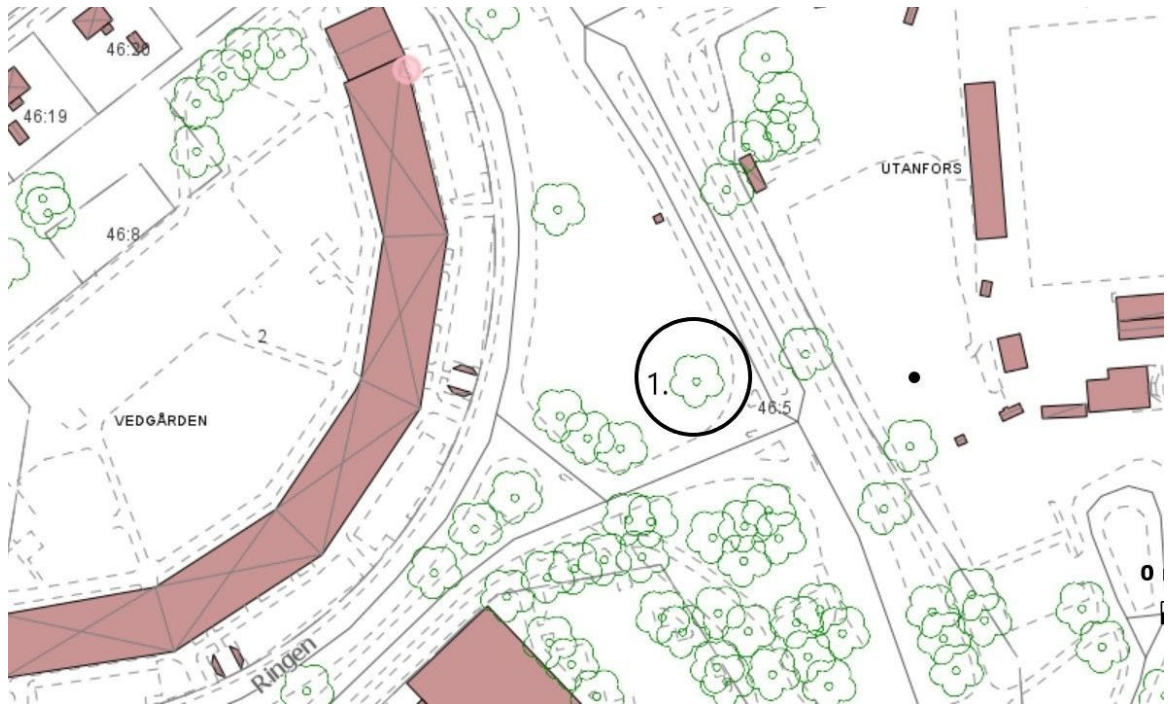
Naturvårdsarter

Vid korsningen Kvarnsvedsvägen/Röda vägen står en värdefull skogsek. Eken har en stamdiameter på 57 cm (1,3 meters höjd) och en krondiameter på cirka 13 meter.

Eken bedöms ha värdeklass 2. En del död ved finns i kronan och små mängder stamskott finns längst upp i kronan. Vitaliseringsåtgärder såsom en barkad trädspegel skulle kunna förbättra trädets vitalitet avsevärt.

Eken är värdefull som art i Borlänges stadsmiljö och om den bevaras i drygt 20 år till bedöms den kunna nå värdeklass 1.

Under ett genomförande av planen bör ett skyddsavstånd om minst 10 meter anordnas från trädets mitt. Skyddsområdet bör avgränsas med ett skyddsstaket.

Ekens placering är markerad med svart cirkel.

Hälsa och säkerhet

Risk för olyckor

Ingen av de aktuella vägsträckorna är utpekade som rekommenderad väg för farligt gods. För transporter av farligt gods till Northvolt-etableringen i Kvarnsveden är Morbyggevägen utpekad.

Räddningstjänsten

Närmaste räddningsstation ligger vid riksväg 70 cirka 3 km från planområdet. Insattiden för räddningstjänsten understiger 10 minuter.

Kulturmiljö

Fornlämningar

Inom planområdet finns inga kända fornlämningar enligt fornlämningsregistret.

Om man vid utgrävning eller annat arbete skulle påträffa fornlämningar som inte tidigare varit kända, föreligger anmälningsplikt enligt kulturmiljölagen.

Fysisk miljö

Planområdet är starkt präglad av trafikmiljön. Gatorna, i synnerhet Kvarnsvedsvägen, är utformad som ett brett gaturum med separerade gång- och cykelvägar och generösa utrymmen för grönska.

De delar av Domnarvsvallens fastighet som berörs av planen används som en uppställningsyta och bedöms kunna effektiviseras. Domnarvsvallens funktion som idrottsanläggning och möjlighet att anordna evenemang påverkas inte av att ytan komprimeras.

Yta inom Domnarvsvallens fastighet som berörs.

Sociala förutsättningar

Det storskaliga trafikrummet som utgör planområdet skapar distans mellan oskyddade trafikanter och trygghetskapande inslag i form av bostadsfönster, upplysta entréer målpunkter, m.fl. Gång- och cykelvägarna är upplysta.

Trafik

Vid Domnarvsvallen möts de kommunala huvudgatorna Kvarnsvedsvägen, Stenhålgatan och Röda vägen i två signalreglerade korsningar. Trafikmängderna är höga med omkring 8000 – 11000 fordon per dygn på respektive väg. Hastighetsbegränsningen är 50 km/h på Kvarnsvedsvägen och Stenhålgatan samt 40 km/h på Röda vägen.

Trafiksignalanläggningarna är uttjänta och behöver bytas.

Det är detta underhållsbehov som är ursprunget till beslutet att undersöka möjligheten att bygga om korsningarna till cirkulationsplatser.

KONSEKVENSER

Fastigheter och rättigheter

Borlänge kommun är fastighetsägare för samtliga fastigheter inom planområdet, planförslaget medför således inga fastighetsrättsliga konsekvenser för någon annan part.

Miljö

Natur

Då vissa delar av vegetationen inom Domnarvsvallens fastighet, Utanfors 1, övergår till vägmark kommer några enstaka träd samt buskage tas bort.

Den ek vilken bedömts ha värdeklass två som står invid korsningen Röda Vägen/Kvarnsvedsvägen fredas genom att den södra cirkulationsplatsen placeras strax öster om befintlig korsnings mittpunkt.

I enlighet med rådande planeringspraxis läggs stora delar parkmark i befintliga planer om till vägmark. Denna plantekniska förändring innebär inga praktiska förändringar då den parkmark som åsyftas är gatuplantering och impedimentsytor vilka även medges på mark planlagd som VÄG.

Ställningstagande 4 kap. 33 b § plan- och bygglagen (2010:900)

Utifrån planens begränsade omfattning och i synnerhet den minimala förändring vad gäller markanvändning bedöms detaljplanens genomförande inte medföra betydande miljöpåverkan.

Dagvatten

Planförslaget bedöms inte få någon påverkan för dagvattnet. Den föreslagna infrastrukturen avvattnas genom dagvattenbrunnar på samma sätt som idag.

Miljökvalitetsnormer

Detaljplanen bedöms utifrån sin begränsade omfattning och de mindre justeringarna av användningar inte påverka möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormen för vattenförekomster, buller och utomhusluft.

Hälsa och säkerhet

Beräkning av omgivningsbuller

Det befintliga vägområdet är en källa till buller för den omkringliggande bebyggelsen. Trafikflödena kommer att få justerade lägen, denna förflyttning av bullerkällan bedöms inte påverka bullervärdena för omgivningen. Cirkulationsplatser bidrar generellt till färre start- och stopprörelser vilket för större fordon är en betydande komponent i hur en bullersituation uppfattas. Bullervallen som idag är placerad mellan Kvarnsvedsvägen och byggnaden Ringen fyller en viktig funktion – den får planstöd och kommer, om den blir påverkad av ombyggnationen, att behöva återfå sin funktion (höjd).

Översvämning

Konsekvenserna av planförslaget utifrån översvämning bedöms som försumbara i jämförelse med nollalternativet (att korsningarna kvarstår enligt rådande situation).

Olyckor

Planförslaget bedöms inte medför någon försämring vad gäller risk för olyckor (med farligt gods).

Sociala konsekvenser

Planförslaget bedöms inte få konsekvenser ur en social aspekt.

Riksintressen

Totalförsvaret

Förslaget bedöms inte påverka riksintresset Borlänge flygplats som är utpekad av Försvarmakten som riksintresse kommunikation enligt MB 3 kap 9§. Planförslaget innebär inte någon byggnad högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse eller 20 meter utanför sammanhållande bebyggelse, och påverkar därmed inte den militära luftfarten. Förslaget bedöms inte heller påverka riksintresset väderradarstation som är utpekad av Försvarmakten som riksintresse kommunikation enligt MB 3 kap 9§.

Riksintresset för totalförsvaret bedöms därmed inte påverkas av planförslaget.

Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken

De åtgärder detaljplanen medger bedöms vara förenliga med en ur allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt bestämmelserna i miljöbalkens (MB) 3 kap 1 §.

Trafik

Motortrafik

Cirkulationsplatserna förbättrar framkomligheten för motorfordon och utformningen dämpar hastigheten och förbättrar trafiksäkerheten. Konsekvenser av trafikflöden har studerats i en trafikflödesanalys då trafikmiljön är komplex med två närliggande korsningspunkter samt närheten till järnvägs korsningen över Röda vägen. Analysen visar att trafikflödena förbättras om korsningarna byggs om till cirkulationsplatser.

Gång- och cykeltrafik

Gång- och cykelvägar förnyas inom och utanför detaljplaneområdet. De trafiksignalreglerade övergångställena utgår. Cirkulationsplatserna utformas med krökta infarter så att fordon naturligt saktar in vid de nya övergångställena. Vägbanorna planerar även att höjas upp vid övergångställena för att motorfordon naturligt ska sänka hastigheten. Den förbättrade framkomligheten för motorfordon uppnås inte genom snabbare hastigheter utan genom mindre köbildning.

Henrik Modigh
Planchef

Anton Nylander
Planarkitekt